МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ПСИХОЛОГІЇ ТА БЕЗПЕКИ

Кафедра загальної та соціальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Освітньо-професійна програма	«Психологія»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Код та назва галузі знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Код та назва спеціальності	053 «Психологія»
Вид дисципліни	обов’язкова
Мова викладання	українська
Інформація про викладача	кандидат психологічних наук, доцент Борисюк Ольга Миколаївна olhaborysjuk@gmail.com

Львів
2025 рік

Розроблено доцентом кафедри загальної та соціальної психології, кандидатом психологічних наук, доцентом Борисюк Ольгою Миколаївною

_____
(підпис)

Силабус розглянутий на засіданні кафедри загальної та соціальної психології (Протокол № 1 від 12 серпня 2025 р.)

ХАРАКТЕРИСТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Семестр навчання	3-й семестр
Обсяг (у кредитах ЄКТС/годинах)	4 кредити / 120 годин, з яких 64 години аудиторних занять для денної форми здобуття вищої освіти і 14 годин – для заочної форми здобуття вищої освіти
Анотація	**Тема 1. Загальна характеристика соціальної психології як галузі психологічних знань** Поняття про соціальну психологію. Предмет та об'єкт соціальної психології. Структура та функції соціальної психології. Категорії соціальної психології. Види соціально-психологічних явищ. Взаємозв'язки соціальної психології з іншими галузями знань. Історія формування соціально-психологічних ідей. Етапи розвитку соціальної психології. Сучасні напрямки розвитку зарубіжної соціальної психології: психоаналіз, біхевіоризм, когнітивний напрямок, гуманістичний напрямок, інтеракціонізм. Становлення і розвиток української соціальної психології. **Тема 2. Методи дослідження в соціальній психології** Методологія соціально-психологічного дослідження. Класифікація методів соціальної психології. Основні вимоги до методів соціальної психології. Зміст і структура соціально-психологічного дослідження. Спостереження: види, переваги та недоліки. Лабораторний і природний експерименти в соціальній психології. Методи опитування: анкетування, бесіда, інтерв'ю. Тестування. Соціометрія. Контент-аналіз. **Тема 3. Соціальна психологія особистості** Розуміння особистості у соціальній психології. Загальні підходи до вивчення особистості. Відмінності у вивченні особистості в загальній психології і соціальній психології. Психоаналітичний підхід З.Фрейда до розуміння особистості. Психоаналіз К.Г.Юнга. Психоаналіз А.Адлера. Біхевіористський підхід до розуміння особистості. Сутність і значення гуманістичних теорій особистості. Розуміння особистості з точки зору трансакційного аналізу. Розуміння особистості в рамках екзистенціальної психології. Соціально-психологічні орієнтири дослідження особистості. Соціально-психологічна природа «Я-концепції». Дослідження особливостей самопізнання особистості. Завчена безпомічність. **Тема 4. Соціально-психологічні аспекти соціалізації особистості** Поняття і загальна схема соціалізації особистості. Сфери соціалізації. Ососбливості чинників соціалізації особистості. Агенти (інститути) соціалізації особсистості. Механізми соціалізації. Система понять "соціалізація", "соціальний розвиток", "формування особистості", "виховання", "соціалізованість", "ресоціалізація". Проблема стадійності процесу соціалізації. Теорії

	соціалізації. Соціальна ідентичність. Вікові кризи життя і процес соціалізації. Порушення соціалізації особистості: асоціалізація, десоціалізація, соціальна дезадаптація. Асоціальні прояви особистості. Соціалізація як динамічний процес у кризових умовах. Вплив війни на процес соціалізації українських дітей. Порушення соціалізації в умовах війни. Соціалізація внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в Україні. Особливості ресоціалізації та соціальної реадаптації ветеранів після бойових дій. Соціалізація дітей з особливостями розвитку в інклюзивному середовищі. Соціально-психологічні аспекти соціалізації осіб з особливими освітніми потребами. **Тема 5. Моделі соціалізації та становлення ідентичності особистості** Економічна соціалізація особистості. Гроші та їх соціалізуюча функція. Грошові типи особистості. Етапи формування уявлень про гроші. Підприємливість як міра економічної соціалізованості особситості ринкової економіки. Економічна соціалізованість особистості як чинник соціальної адаптації. Статеворольова соціалізація особистості. Стадійність процесу статеворольової соціалізації. Гендерна культура суспільства. Гендерні норми. Гендерні ролі та їх соціалізуюча функція. Гендерна ідентичність особистості. Етапи формування гендерної ідентичності. Ґендерна рівність. Політична соціалізація особистості. Напрямки та підходи у дослідженні політичної соціалізації: психоаналітичний, біхевіористський, гуманістичний і когнітивний. Стадії процесу політичної соціалізації та його агенти. Форми політичної соціалізації особистості. **Тема 6. Соціальні установки і поведінка особистості** Поняття установки, її структура і функції. Вплив установки на поведінку. Стереотипи та упередження як види соціальної установки. Поняття стереотипу, його функції. Природа та різновиди упереджень: сексизм, ейджизм, гомофобія, расизм. Чи визначають установки поведінку: експеримент Р. Ла П'єра (1934). Посилення установок та доведення їх до свідомості. Рольова поведінка та установки. Ефект вживання у роль. Вплив рольової поведінки на установки. Експеримент Ф.Зімбардо (1971): виконання нових соціальних ролей як зміна само сприйняття та установок. Когнітивні пастки та рольова поведінка як форма впливу поведінки на установки. Феномен „нога у дверях" як тактика незначних вчинків. Психологічні механізми впливу поведінки на установки. Теорія когнітивного дисонансу Л.Фестінгера. Теорії формування та зміни установок. **Тема 7. Спілкування як соціально-психологічний феномен** Загальна характеристика процесу спілкування. Співвідношення понять «спілкування» та «комунікація». Структура спілкування. Види спілкування. Комунікативна сторона спілкування. Вербальні і невербальні

	засоби передачі інформації. Психологічні особливості вербальної комунікації. Психологічні особливості невербальної комунікації. Невербальні компоненти ділового спілкування. Комунікативні бар'єри. Безбар'єрність у комунікації: соціально-психологічний вимір. Принципи безбар'єрного спілкування. Правила і техніки спілкування. **Тема 8. Перцептивна сторона спілкування** Поняття соціальної перцепції. Соціальний інтелект. Механізми соціальної перцепції: ідентифікація, емпатія, атрибуція, атракція, стереотипізація. Чинники атракції. Каузальна атрибуція. Фундаментальна помилка каузальної атрибуції. Типові помилки сприймання (ефекти соціальної перцепції): ефект ореолу, ефект «перебування в полі зору», першості, новизни і ін. **Тема 9. Інтерактивна сторона спілкування** Психологічні особливості міжособистісної взаємодії (інтеракції). Структурні елементи міжособистісної взаємодії. Поняття соціального впливу. Форми впливу: переконання, навіювання, зараження. Маніпулятивний вплив у соціальній взаємодії. Соціальна психологія корупційної поведінки: як середовище формує вибір. Соціальна психологія корупції: механізми, норми, виправдання. Корупція як соціально-психологічне явище. Психологічні механізми участі в корупції. Соціально-психологічні інструменти протидії корупції. Соціально-психологічна підтримка та взаємодія з людьми, які пережили досвід війни. Рекомендації при взаємодії з воїном чи цивільним, яких повернули з ворожої неволі. **Тема 10. Деструктивні та конструктивні форми взаємодії** Форми поведінки особистості у міжособистісній взаємодії: деструктивна, конструктивна та конфліктна взаємодія. Деструктивна взаємодія: агресія, обман, егоїзм, упередження. Конструктивна взаємодія: альтруїзм, дружба, любов, атракція. Поширеність аґресії та її види. Аналіз причин людської аґресії. Психологічні теорії аґресії. Ситуативні чинники, що провокують на аґресивні дії. Вплив сім'ї та середовища на аґресивність дітей. Послаблення аґресії. Посилення діяльності ЗМІ на прищеплення зразків просоціальної поведінки. Психотерапевтичні методи (катарсис) послаблення аґресії. Підхід, заснований на соціальному научінні. Альтруїзм як просоціальна поведінка та конструктивна взаємодія. Поняття взаємодії та підходи до вивчення альтруїзму. Експериментальне вивчення диспозиційних та ситуативних чинників альтруїзму. Ефект очевидця. Обставини, що посилюють відповідальність та готовність допомогти. Ситуаційні впливи: наслідування інших та дефіцит часу. Особистісні чинники надання допомоги. Вплив особистісних якостей на схильність допомагати. Роль волонтерських рухів як прояву масового альтруїзму. Особливості конфліктної взаємодії. Психологічні основи профілактики конфліктів. **Тема 11. Феномен групи у соціальній психології**

	Характеристики та ознаки групи в соціальній психології. Основні параметри групи. Групові норми та санкції. Стадії розвитку групи (за Б. Такменом). Рівні розвитку групи. Мала група в соціальній психології: поняття, межі, класифікації. Кількісні параметри малої групи. Класифікація малих груп: первинні та вторинні групи, формальні та неформальні групи, групи членства та референтні групи. **Тема 12. Психологічна структура та динамічні процеси групи** Формальна та неформальна структура групи. Соціальний статус та ієрархія у групі. Фактори, що визначають статус у групі. Психологічні ефекти, пов'язані зі статусом. Згуртованість групи. Психологічний клімат групи. Психологічна сумісність. Групове прийняття рішень. Лідерство та керівництво в групах. Теорії лідерства: „теорія рис" або „харизматична" теорія. Ситуативна теорія лідерства. Системна теорія лідерства (керівництва). Стилі керівництва. Методи вивчення структури та динаміки груп. Соціометрія як метод вивчення структури групи. Контент-аналіз групових процесів. Спостереження та експеримент. Групове інтерв'ю (фокус-групи). Тестування, анкетування. **Тема 13. Соціальні впливи в малій соціальній групі** Основні форми соціального впливу. Експеримент Р. Зайонца. Соціальна фасилітація та інгібіція. Соціальні лінощі. Механізми зменшення впливу соціальних лінощів у колективній роботі. Деіндивідуалізація. Фактори, які сприяють деіндивідуалізації: анонімність та розмір групи. Вплив деіндивідуалізації на моральні та емоційні аспекти поведінки в групі. Експерименти Ф. Зімбардо на дослідження деіндивідуалізації. Групова поляризація. Поняття та механізм групової поляризації. Причини групової поляризації: соціальне порівняння, переконання більшістю, ідентифікація з групою. Поняття огрупленого мислення. Механізми та ознаки огрупленого мислення. Приклади впливу огрупленого мислення на прийняття рішень. Способи попередження огрупленого мислення в групах. Відмінність від конформізму, групової поляризації. Позитивні та негативні наслідки соціального впливу для особистості. **Тема 14. Конформізм як груповий феномен** Поняття конформізму, його сутність як соціально-психологічного феномену. Різновиди конформізму: поступливість та схвалення. Класичні експерименти в соціальній психології з дослідження конформізму. Експеримент М. Шерифа: формування групових норм. Експерименти Аша: дослідження тиску групи на особистість. Експеримент Мілґрама: підпорядкування авторитетній особі. Етичні аспекти експерименту Мілґрама. Чинники підпорядкування: емоційна віддаленість жертви, присутність «носія влади». Умови та причини вияву конформізму. Конформізму та

	розмір групи, одностайність, згуртованість, статус учасників, публічні висловлювання, відсутність попередніх заяв. Причини конформізму: нормативний та інформаційний впливи. Роль соціальних норм і середовища в дотриманні принципів академічної доброчесності. Груповий тиск і списування: психологічні механізми й способи протидії. **Тема 15. Соціальна психологія міжгрупових відносин** Характеристика міжгрупових відносин у соціальній психології. Інгруповий фаворитизм та його чинники. Аутгруповий фаворитизм. Природа міжгрупових взаємодій. Причини виникнення міжгрупових конфліктів. Етапи розвитку конфлікту. Стратегії подолання конфліктів. Стереотипізація, упередження та міжгрупова дискримінація. Вплив упереджень на поведінку в групі. Причини виникнення упереджень. Шляхи подолання стереотипів та упереджень. Феномен героїзації/дискримінації військових у молодіжному середовищі: міжгруповий підхід **Тема 16. Психологія великих соціальних груп і масових явищ** Поняття та види великих соціальних груп. Структура психології великої соціальної групи. Методи дослідження психології великих соціальних груп. Види стихійних груп. Психологічні механізми натовпу. Маніпуляція свідомістю і поведінкою людей в натовпі. Поняття та різновиди соціальних рухів. Механізми приєднання до руху. Психологія масових явищ. Соціальна психологія масових явищ. Мода як соціально-психологічне явище. Чутки як масовидне явище психіки. Паніка як соціально-психологічний феномен. Психологічні аспекти запобігання панічних станів у натовпі. Соціально-психологічні характеристики великих груп під час війни. Маніпуляції в масовій свідомості в умовах війни. Психологія натовпу в умовах повітряної тривоги / евакуації. Психологічні механізми згуртованості під час війни.
Мета вивчення дисципліни	формування у здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Психологія», зокрема, теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо психологічних закономірностей соціальної поведінки окремої особистості та різного роду груп, психологічних механізмів спілкування та взаємодії людей в соціумі, формування уявлень щодо психології соціальних явищ та процесів, а також вироблення практичних навичок професійної роботи з використанням знань даного курсу.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Програмні компетентності вивчення дисципліни	*Загальні компетентності:* ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

	ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК9 Здатність працювати в команді. ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. *Спеціальні компетентності:* СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову). СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту. СК 10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.
Очікувані програмні результати навчання	ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання. ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника. ПРН12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника. ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. ПРН14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості. ПРН17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми занять	Кількість годин								Види навчання	Методи контролю
	денна				Заочна					
	л.	с.	п.	с.р.	л.	с.	п.	с.р.		
Тема 1. Загальна характеристика соціальної психології як галузі психологічних знань	2	2	-	2	2	-	-	6	лекції, дискусії, обговорення, індивідуальні завдання, самостійна робота	усне опитування, виступи, обговорення конкретних ситуацій, захист індивідуальних завдань, тематичні виступи і презентації
Тема 2. Методи дослідження в соціальній психології	2	-	2	3	-	-	2	6	лекції, дискусії, обговорення, індивідуальні завдання, самостійна робота	усні відповіді у формі «сократівських бесід», обговорення конкретних ситуацій, захист індивідуальних завдань, тематичні виступи і презентації
Тема 3. Соціальна психологія особистості	2	-	2	2	-	-	-	8	лекції, дискусії, обговорення, індивідуальні завдання, самостійна робота	усне опитування, виступи, обговорення конкретних ситуацій, захист індивідуальних завдань, тематичні виступи і презентації
Тема 4. Соціально-психологічні аспекти соціалізації особистості.	2	2	-	4	2	2	-	5	лекції, дискусії, обговорення, індивідуальні завдання, самостійна робота	усні відповіді у формі «сократівських бесід», обговорення конкретних ситуацій, захист індивідуальних завдань, тематичні виступи і презентації
Тема 5. Моделі соціалізації та становлення ідентичності особистості.	2	2	-	2	-	-	-	2	лекції, дискусії, обговорення, індивідуальні завдання, самостійна робота	усне опитування, виступи, обговорення конкретних ситуацій, захист індивідуальних завдань, тематичні виступи і презентації
Тема 6. Соціальні установки і поведінка особистості	2	2	-	4	-	-	-	8	лекції, дискусії, обговорення, індивідуальні завдання, самостійна робота	усні відповіді у формі «сократівських бесід», обговорення конкретних ситуацій, захист індивідуальних завдань, тематичні виступи і презентації

Тема 7. Спілкування як соціально-психологічний феномен	2	2	-	4	2	-	-	6	лекції, дискусії, обговорення, індивідуальні завдання, самостійна робота	усні відповіді у формі «сократівських бесід», обговорення конкретних ситуацій, вирішення практичних завдань, захист індивідуальних завдань, тематичні виступи і презентації
Тема 8. Перцептивна сторона спілкування	2	2	-	3	-	-	-	7	лекції, дискусії, обговорення, індивідуальні завдання, самостійна робота	усні відповіді у формі «сократівських бесід», обговорення конкретних ситуацій, вирішення практичних завдань, захист індивідуальних завдань, тематичні виступи і презентації
Тема 9. Інтерактивна сторона спілкування	2	-	2	3	-	-	-	4	лекції, дискусії, обговорення, індивідуальні завдання, самостійна робота	усне опитування, виступи, обговорення конкретних ситуацій, захист індивідуальних завдань, тематичні виступи і презентації
Тема 10. Деструктивні та конструктивні форми взаємодії	2	-	2	4	-	-	-	8	лекції, дискусії, обговорення, індивідуальні завдання, самостійна робота	усне опитування, виступи, обговорення конкретних ситуацій, захист індивідуальних завдань, тематичні виступи і презентації
Тема 11. Феномен групи у соціальній психології	2	2	-	4	2	-	-	8	лекції, дискусії, обговорення, індивідуальні завдання, самостійна робота	усні відповіді у формі «сократівських бесід», обговорення конкретних ситуацій, захист індивідуальних завдань, тематичні виступи і презентації
Тема 12. Психологічна структура та динамічні процеси групи	2	-	2	4	-	-	-	8	лекції, дискусії, обговорення, індивідуальні завдання, самостійна робота	усне опитування, виступи, обговорення конкретних ситуацій, захист індивідуальних завдань, тематичні виступи і презентації
Тема 13. Соціальні впливи в малій соціальній групі	2	-	2	4	-	-	2	8	лекції, дискусії, обговорення, індивідуальні завдання, самостійна робота	усні відповіді у формі «сократівських бесід», обговорення конкретних ситуацій, захист індивідуальних завдань, тематичні виступи і презентації

Тема 14. Конформізм як груповий феномен	2	-	2	4	-	-	-	8	лекції, дискусії, обговорення, індивідуальні завдання, самостійна робота	усне опитування, виступи, обговорення конкретних ситуацій, захист індивідуальних завдань, тематичні виступи і презентації
Тема 15. Соціальна психологія міжгрупових відносин	2	-	2	5	-	-	-	8	лекції, дискусії, обговорення, індивідуальні завдання, самостійна робота	усні відповіді у формі «сократівських бесід», обговорення конкретних ситуацій, захист індивідуальних завдань, тематичні виступи і презентації
Тема 16. Психологія великих соціальних груп і масових явищ	2	2	-	4	-	-	-	6	лекції, дискусії, обговорення, індивідуальні завдання, самостійна робота	усні відповіді у формі «сократівських бесід», обговорення конкретних ситуацій, вирішення практичних завдань, захист індивідуальних завдань, тематичні виступи і презентації

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ

Проведення занять та консультацій	Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим. Порушення академічної доброчесності під час проведення занять не допускається. Заняття проводяться в аудиторіях навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки згідно затвердженого розкладу. При запровадженні дистанційної або змішаної форми навчання в НН ІУПБ заняття проводяться з використанням платформ ZOOM та MOODLE згідно затвердженого розкладу. Консультації проводяться в кабінеті кафедри загальної та соціальної психології, корпус Б-4/К. При запровадженні дистанційної форми навчання в НН ІУПБ консультації надаються у визначений графіком час із використанням платформи ZOOM.
Відпрацювання пропущених занять	Усі пропущені заняття здобувач повинен відпрацювати не пізніше як за два робочих дні до проведення екзамену. Відпрацювання здійснюється у кабінеті кафедри загальної та соціальної корпус Б-4/К, щовівторка з 15.00 до 17.00. У випадку запровадження дистанційної форми навчання в НН ІУПБ можливе відпрацювання пропущених занять із використанням платформ ZOOM та MOODLE.
Допуск до підсумкового контролю	Результати навчання з аудиторної роботи обчислюються за таким алгоритмом: – результат аудиторної роботи визначається як середній бал, помножений на коефіцієнт 16, та заокруглюється до цілого бала за математичними правилами (до 0,4 включно – до попереднього цілого числа, 0,5 і більше – до наступного цілого числа); – середній бал дорівнює сумі усіх отриманих позитивних

	оцінок (балів), поділених на відповідну кількість, при цьому: а. мінімальна кількість оцінок має становити не менше 1/3 (33%) від загальної можливої кількості занять (семінарських, практичних, лабораторних), передбачених робочою навчальною програмою навчальної дисципліни. Якщо 1/3 (33%) від кількості занять становить дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число (наприклад 4,33, то мінімальна кількість оцінок становить 5); б. якщо кількість отриманих оцінок менша за 1/3 (33%), то кожна недостаюча оцінка враховується як «нуль» балів; в. кількість позитивних оцінок, які перевищують визначену мінімально допустиму («додаткових») кількість оцінок, враховуються з коефіцієнтом 0,7; г. невідпрацьовані «незадовільні» оцінки та пропущені заняття враховуються як «нуль» балів; д. відпрацювання усіх «незадовільних» оцінок та пропущених занять не є обов'язковим. У разі, якщо за результатами оцінювання аудиторної роботи сума накопичувальних балів перевищує 80, то здобувачеві вищої освіти нараховується максимально допустимий результат – 80 балів. Підсумковий контроль у формі екзамену проводиться після проведення всіх видів навчальних занять, передбачених робочою навчальною програмою відповідної освітньої компоненти згідно з розкладом. Кількість балів, отриманих під час складання екзамену, не може бути більшою за 100 балів. Встановлюються: максимальні суми балів: за виконання завдань у рамках аудиторної та самостійної роботи – не більше 100 балів та за виконання завдань, винесених на екзамен, – не більше 100 балів. Оцінювання здійснюється за результатами середнього значення накопичення балів поточного контролю (аудиторної – до 80 балів та самостійної робіт – до 20 балів) та підсумкового контролю (екзамену – до 100 балів).
Система оцінювання	***Критерії*** поточного оцінювання знань здобувачів: - *відмінно* – здобувач у повному обсязі: демонструє знання соціально-психологічних категорій, аналізує соціально-психологічні проблеми та пропонує шляхи їх розв'язання; демонструє розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування соціально-психологічних явищ; використовує основні положення соціально-психологічної науки при вирішенні професійних завдань; вміло застосовує методи соціальної психології дослідження для вивчення актуальних соціальних проблем, ідентифікації потреб та інтересів соціальних груп; демонструє власні способи вирішення соціально-психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймає та аргументує власні рішення щодо їх розв'язання; демонструє логічність формулювання думки, вміє обстоювати власну позицію; демонструє ефективну комунікацію, коректно вирішує конфліктні ситуації, створює та підтримує сприятливий психологічний клімат в колективі; демонструє вміння складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів соціально-психологічної допомоги. - *добре* – здобувач достатньо повно володіє: знаннями соціально-психологічних категорій, аналізує соціально-

	психологічні проблеми та пропонує шляхи їх розв'язання; розуміє закономірності та особливості розвитку і функціонування соціально-психологічних явищ, використовує основні положення соціально-психологічної науки при вирішенні професійних завдань; вмінням застосовувати методи соціальної психології дослідження для вивчення актуальних соціальних проблем, ідентифікації потреб та інтересів соціальних груп; пропонує власні способи вирішення соціально-психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймає та аргументує власні рішення щодо їх розв'язання; здатний логічно формулювати думки, вміє обстоювати власну позицію; здатний ефективно комунікувати, вирішувати конфліктні ситуації, створювати та підтримувати сприятливий психологічний клімат; вмінням складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів соціально-психологічної допомоги; допускає лише незначні помилки. - *задовільно* – здобувач в цілому володіє знаннями соціально-психологічних категорій, закономірностями та особливостями розвитку і функціонування соціально-психологічних явищ; знайомий з основними положеннями соціальної психології та методами дослідження соціальних проблем, але без глибокого аналізу, належного обґрунтування та аргументації; допускає окремі суттєві неточності та помилки. - *незадовільно* – здобувач не володіє навчальним матеріалом або засвоїв його фрагментарно; не може визначити чи пояснити основні соціально-психологічні категорії та явища; не здатний проаналізувати соціально-психологічні проблеми чи запропонувати способи їх розв'язання; не демонструє умінь застосовувати методи соціальної психології; робота містить численні змістові помилки, відсутня аргументація та логічна послідовність; відповіді є неповними або нерелевантними.
Шкала та критерії оцінювання за шкалою ECTS	Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС підсумкове оцінювання здійснюється за такою шкалою: 90 – 100 / відмінно / A; 82 – 89 /добре / B; 75 – 81 / добре / C; 64 – 74 / задовільно / D; 60 – 63 / задовільно / E; 35 – 59 / незадовільно / FX; 0 – 34 / незадовільно / F. Під час проведення контрольного заходу допускається користування здобувачами вищої освіти довідковими матеріалами та іншими джерелами інформації (програма, таблиці, бланки, тощо), визначеними викладачем. У разі використання здобувачем вищої освіти під час здійснення семестрового контролю недозволених джерел інформації він відсторонюється від виконання семестрового контролю, а на самій роботі, у випадку письмової форми контролю, науково-педагогічний працівник вказує причину та час відсторонення і за неї виставляється «0» балів, незважаючи на обсяг і зміст написаного.

ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література	1. Борисюк О.М. Анімалотерапія як ресурс покращення сімейної взаємодії: соціально-психологічний підхід. *Наукові інновації та передові технології. Серія «Психологія».* 2025. № 6 (46) 2025. С. 1912–1924. https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-6(46)-1912-1924 або http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/25209/25186 2. Борисюк О.М. Вплив домашніх тварин на соціальну адаптацію особистості в різні вікові періоди. *Наукові перспективи.* 2025. № 5(59) 2025. С. 1780–1794. https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-5(59)-1780-1793 або http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/24718 3. Борисюк О.М. Домашні тварини як соціально-психологічний ресурс розвитку особистісної зрілості в умовах сучасних викликів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету.* Серія: Психологія. 2025. №3. С. 82-87. https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2025.3.14 або http://psy-visnyk.uzhnu.uz.ua/index.php/psy/article/view/447/509 4. Борисюк О.М. Клюка А.І. Мотивація персоналу як фактор підвищення ефективності системи управління в умовах війни. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна:* збірник наукових праць. Львів: ЛьвДУВС, 2022. Вип. 1. С. 10–16. https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5966 або https://doi.org/10.32782/2311-8458/2022-1-2 5. Борисюк О.М., Перун А.М. Соціально-психологічні аспекти дослідження феномену особистісної зрілості у професійному становленні майбутніх психологів. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна: збірник наукових праць*. Львів: ЛьвДУВС, 2022. Вип. 2. С. 3–9. http://journals.lvduvs.lviv.ua/index.php/psychology/article/view/104/99 або https://doi.org/10.32782/2311-8458/2022-2-1 6. Борисюк О.М., Фалько Н.М., Завацька Н.Є. Можливості анімалотерапії в соціально-психологічній підтримці кризових сімей. *Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи: збірник наукових праць*. Київ: Східноукраїнський університет ім. Володимира Даля, 2025. № 2 (67) 2025. С. 237–250. https://doi.org/10.33216/2219-2654-2025-67-2-237-250 або http://tpppjournal.com.ua/n67y2k25a18.html 7. Основи соціальної психології: підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай та ін.; за ред. М. М. Слюсаревського. Київ: Талком, 2018. 580 с. 8. **Соціальна психологія в Україні: довідник / за ред. М. М. Слюсаревського. Вид. друге, перероб. і допов. Київ: Талком, 2019. 324 с.** 9. **Соціальна психологія [Електронний ресурс]: курс лекцій для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти із галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 «Психологія» / уклад. О.М. Борисюк. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 141 с.** https://www1.lvduvs.edu.ua/oldSite/library/download.php?file=c99b1d3d64ce7fb51dd46ade5fadfeaa91990260.pdf&fld=books&usr

	10. Соціальна психологія: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Волянюк та ін. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с.
Методичне забезпечення	1. Соціальна психологія [Електронний ресурс]: курс лекцій для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія» / уклад. О.М. Борисюк. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 141 с. https://www1.lvduvs.edu.ua/oldSite/library/download.php?file=c99b1d3d64ce7fb51dd46ade5fadfeaa91990260.pdf&fld=books&usr 2. Борисюк О.М. Програма навчальної дисципліни «Соціальна психологія» для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія» навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2025. 15 с. 3. Борисюк О.М. Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальна психологія» для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія» навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2025. 33 с. 4. Борисюк О.М. Плани проведення семінарських та практичних занять з навчальної дисципліни «Соціальна психологія» для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія» навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2025. 39 с.
Інформаційні ресурси	1. Верховна Рада України. URL: https://surl.lu/nmrfmb 2. Електронна бібліотека Львівського державного університету внутрішніх справ. URL: https://www.lvduvs.edu.ua/elektronnyi-kataloh 3. Журнал соціальної та практичної психології. URL: https://journals.univ.zhitomir.ua/index.php/psy/home 4. Інституту соціології НАН України. URL: http://i-soc.com.ua/ua/institute/dep/soc-ps 5. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua/ 6. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/ 7. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. URL: http://psylib.org.ua/books/alfav.htm 8. Scopus library. URL: https://www.scopus.com/sources.uri